

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Christi praenunciatus est à prophetis aduentus, ad simulachra scilicet
delenda, ciuitatesq[ue] quae simulachra colebant. Cap. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

quum, nec iniuriam facere, nec accipere, modo Dei confidat præsidio, qui illi adest, auxiliumq; fert, ne à quoquã qui ipsi obtemperet, afficiatur incommodo. At quo pacto poterit quis sibi ipsi opitulari, qui in Deo spem ponat? Ostendam equidem, erat inter duos prælium initum, & victoria anceps. Nemo igitur bene sanus incerta certis ante posuisset. Sed quomodo poterat qui fuisset tantas molestias & pericula expertus, de Dei præsentia & subsidio dubitare, cum semper rebus arduis Dei nutu & auxilio esset liberatus? qui etiam olim populo traijcienti mare mandato Domini ac feruatoris viam solidam per illud præbuerat, firme ad incendendum constratum, iter fecit. Hæc est planè, vt mea fert opinio, eximia fidei basis, hoc fundamentum fiducia, cū intelligamus istas res admirabiles, incredibilesq;, quæ gestæ, confectæq; sunt, Dei prouidentis mandato fieri. Hinc enim existit, vt cū quis in malorum discrimen incidat, spemq; in Deo positam firmam teneat & immutabilem, ob fidem non illum omnino pœniteat. Ac cum talis habitus animo infusus sit, Deus domicilium suum in interiore eius locat cogitatione. Hic nulla ratione expugnari potest: nec certe anima Deum qui vinci nequit, suæ cogitationis complexu cōtinens, à periculis, quæ forte circumuallant, omnino vinci poterit. Istud etiam experientia didicimus, nimirum ex Dei ipsius victoria omnibus sua prouidentia prospicientis, qui cum iniquè ab impiis contumelia esset affectus, nullum ex passione damnum contraxit, sed illustrissima victoriae trophæa, & coronam æternam contra nequitiam egregie reportauit, & contracta profligataq; impiorum crudelitate, institutum suæ prouidentia & amoris, quo iustos complectitur, ad exitum præclare perduxit.

Christi prænunciatus est à prophetis aduentus, ad simulachra scilicet delenda, ciuitatesq; quæ simulachra colebant.

CAP. XVI.

AT qui passio illius, iam ante à prophetis prænunciata fuit, prænunciatus etiam eius ortus corporeus: prædictum tēpus incarnationis, & quo pacto nefaria iniuriæ & intemperantiæ germina rectè factis & moribus ex iustitia informatis labefactata interirent, mundusq; vniuersus prudentiæ

CONSTANTINI ORATIO

dētia & modestiē particeps fieret, legisq; à seruatore sancitē imperio per omniū fere animos propagato, & pietas sincera roboraretur, & vana penit⁹ deleretur superstitio. Cuius gratia nō solū animalium rationis expertiū cades factæ fuerūt, sed etiā homines ex sacrificati & nefanda plenaq; sceleris, altaria excogitata, idq; legibus Assyriorum, Aegyptiorūq;, qui statuis, vel ex are fufis, vel ex alia materia fabricatis, iustas piasq; animas victimarum loco maētarent. Proinde fructum dignum tali religione tulerunt. vt illud: Memphis vastabitur & Babylon, & Solitariae desertaq; ab incolis, vna cum diis patriis relinquetur. Atque ista non auditione accipiens dico, sed ipse praesens oculis aspexi, miserabilisq; fortunae istarum ciuitatum spectator fui. Moyses porro ex Dei mandato regionem Pharaonis per illud tempus potentissimi labefactauit. Quem insolentia elatum perfregit, & exercitum eius plurimarum fortissimarūq; gentium victorem praesidiis munitum, armisq; instructum, non coniectione telorum, non iaculorum ictu, sed sola precatione, & obtestatione supplici deleuit.

De Moysis sapientia, quam extranei quoque sapientium admirati, tum imitati sunt, & de Daniele, & de tribus pueris.

C A P. X V I I.

NVllus autem illo populo beatior, vel fuit aliquando, vel iam esset, si non animos suos à spiritu sancto, tanquam abdicatione quadam abalienauisset. At quid de Moysē pro dignitate satis dici potest? Qui populum confusione quadam turbatum, in ordinē redegit: qui leui persuasionē & modestia eorum animos tranquillauit: qui illis pro seruitute libertatem reddidit, qui pro mœstitia lætitiā attulit, qui eousque eorum sensim prouexit animos, vt illi ipsi graui admodum in contrariam partem facta imitatione, & prospero rerum præclare gestarum euentu, superbe & insolenter se efferrent: qui etiam tantū illis, qui ipsum ætate anteerant sapientia præstitit, vt sapientes & philosophi à Gentilibus plurimum prædicati, eius sapientiæ æmuli & imitato res existerent. Pythagoras enim eius sapientiam imitatus, vsque eo propter modestiam omnium sermone cele-